

K životnému jubileu profesora Ladislava Burlasa

Profesor Ladislav Burlas sa v apríli tohto roku dožil krásneho životného jubilea, 85. narodenín. Jeho meno je obkolesené titulmi – *Dr. h. c. Prof. PhDr. Ladislav Burlas, DrSc.* – a tie síce vypovedajú veľa o jeho životnej ceste a pracovných aktivitách, zďaleka však nie o všetkom. Celoživotné muzikologické aktivity prof. Burlasa sú totiž výnimočne širokospektrálne. Patrí k našim popredným muzikológom, vysokoškolským pedagógom a hudobným skladateľom. Už od roku 1951 začal pôsobiť v Slovenskej akadémii vied ako hudobný historik, po štyroch rokoch aj ako odborný asistent v Hudobnovednom seminári na Katedre vied o umení FFUK. Roku 1960 sa stal riaditeľom Ústavu hudobnej vedy SAV a po začlenení Ústavu hudobnej vedy SAV do Umenovedného ústavu SAV bol vedúcim pracovníkom Sekcie hudobnej vedy až do roku 1988. Zároveň bol sústavne pedagogicky činný na viacerých vysokých školách. Na docenta hudobnej teórie sa habilitoval v Prahe na AMU v roku 1966, v roku 1985 získal titul doktor vied a v roku 1993 sa stal profesorom. Jeho pedagogická činnosť sa neobmedzovala len na pôsobenie v Bratislave; pomáhal všade, kde bolo potrebné – v Prešove aj Banskej Bystrici, kde od roku 1997 pôsobí ako interný pedagóg (dekan, 2001) na Fakulte múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici.

Pre Slovenskú akadémiu vied bola osobitne prínosná jeho dlhoročná činnosť na poste riaditeľa Ústavu hudobnej vedy SAV (do roku 1988). Tu sa vypracoval na medzinárodne uznávaného odborníka vo vednom odbore muzikológia (od roku 1962 pôsobí aj ako člen spoločnosti Gesellschaft für Musikforschung). Vo svojich vedeckých prácach dokázal prepojiť systematické a historické myslenie, ako aj teoretické a praktické aspekty. V 50. rokoch písal práce tematicky zamerané na staršie i novšie dejiny slovenskej hudby (štúdie o duchovnej hudbe 17. a 18. storočia, profily skladateľov: J. L. Bella, E. Suchoň, A. Moyzes), v 60. rokoch sa intenzívnejšie zaoberal problematikou hudobnej teórie, v 70. rokoch upriamil svoju pozornosť na prehĺbenie bádania v oblasti systematických disciplín muzikológie. Venoval sa otázke genézy a vývinu slovenskej národnej hudby, charakterizoval skladateľský štýl reprezentantov slovenskej hudobnej moderny (Alexander Moyzes, Eugen Suchoň, Ján Cikker). V 80. rokoch predložil viaceré štúdie analyzujúce súčasnú slovenskú hudobnú kultúru a intenzívnejšie sa venoval teoretickým problémom hudobnej pedagogiky. Je autorom vyše 150 muzikologických prác, monografií, štúdií, vysokoškolských textov, článkov, úvah, profilov. Z jeho knižných publikácií sú vysoko cenené diela *Formy a druhy hudobného umenia* (1962, reedície 1967, 1978, 2006), *Hudobná teória a súčasnosť* (1978), *Slovenská hudobná moderna* (1983), *Teória hudobnej pedagogiky* (1997); výber z jeho najdôležitejších štúdií vyšiel knižne pod názvom *Hudba – komunikatívny dynamizmus* (1998).

Integrálnou súčasťou pracovných aktivít prof. Burlasa je jeho skladateľská činnosť, je autorom diel symfonických (*Hudba pre husle a orchester* 1977, *Koncert pre organ a orchester* 1983, *Symfónia č. 2* 1986), vokálno-symfonických (*Svadobné spevy z Horehronia* 1957, *Stretnúť človeka*, vokálna symfónia 1984, *Verbunkové piesne* 1990), komorných

(*Planctus*, pre sláčikový orchester 1968, sláčikové kvarteta), zborových (*Metamorfózy krás*, pre miešaný zbor a husle sólo 1964), písal hudbu pre deti i hudbu k filmom. Za svoju kompozičnú a muzikologickú činnosť získal viaceré vyznamenania, v roku 2008 mu bolo udelené vysoké štátne vyznamenanie Pribinov kríž II. triedy za významné zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenskej republiky. V pozadí týchto vyznamenaní sa nachádzajú mnohé spoločenské aktivity prof. Burlasa, ktorých bolo za vyše 55 rokov jeho pôsobenia v oblasti rozvoja slovenskej hudobnej kultúry neúrekom, a z ktorých aspoň jednu treba vysoko vyzdvihnúť, a to jeho funkciu dlhoročného riaditeľa festivalu Bratislavské hudobné slávnosti.

Last but not least – ako sám pán profesor s obľubou hovorí – je tu jeho ochota pomáhať mladým i skúsenejším; ochota čítať stovky strán práve napísaných kníh, dizertačných a diplomových prác, písať posudky a recenzie, zúčastňovať sa obhajobných konaní. Profesor Burlas je dodnes významnou osobnosťou slovenskej hudobnokultúrnej scény.¹

Janka Petőczová

¹ Pohľady na muzikologickú činnosť prof. Ladislava Burlasa spolu s výberovou bibliografiou jeho prác boli publikované roku 2007 v časopise *Slovenská hudba*. Pozri bližšie: CHALUPKA, Lubomír: Príspevok Ladislava Burlasa k hudobno-teoretickému mysleniu na Slovensku. In: *Slovenská hudba*, roč. 33, 2007, č. 1, s. 8-24. PETŐCZOVÁ-MATÚŠOVÁ, Janka: Historické muzikologické aktivity profesora Ladislava Burlasa. In: *Slovenská hudba*, roč. 33, 2007, č. 1, s. 25-31. URBANCOVÁ, Hana: Etnomuzikológia a interdisciplinárne presahy: ľudová hudobná tradícia v diele Ladislava Burlasa. In: *Slovenská hudba*, roč. 33, 2007, č. 1, s. 32-41. KOPČÁKOVÁ, Slávka – PETŐCZOVÁ-MATÚŠOVÁ, Janka: Ladislav Burlas: Bibliografia (výber). In: *Slovenská hudba*, roč. 33, 2007, č. 1, s. 42-46.